

A komplex kisegítő gazdaságok jelentősége a csapatok ellátásában

Írta: A. Jermakov vezérőrnagy

(Megjelent: a „Til Vooruzsennih Szil” c. folyóirat 1988/1. számában)

AZ ÉLELMISZER TERMELÉS NÖVELÉSE ÜTEMÉNEK VALAMENNYI UTÁNPÓTLÁSI FORRÁS FELHASZNÁLÁSA ÚTJÁN VALÓ NÖVELÉSÉNEK ELÉRÉSÉT PÁRTUNK KÖZPONTI KÉRDÉSKÉNT KEZELI. A HÚS, TEJ ÉS MÁS ÉLELMISZEREK TERMELÉSE NÖVELÉSÉNEK FONTOS TARTALÉKÁT KÉPEZIK A KISEGÍTŐ GAZDASÁGOK. EZEN FORRÁSNAK NAGY JELENTŐSÉGET TULAJDONÍTVÁ AZ SZKP KB ÉS A SZOVJETUNIO MINISZTER-TANÁCSA HATÁROZATOT HOZOTT „A HÁZTÁJI MEZŐGAZDASÁGI GAZDASÁGOK, SZERVEZETEK ÉS INTÉZMÉNYEK TOVÁBBFEJLESZTÉSÉRŐL”. MEG KELL JEGYEZNI, HOGY A KATONAI ALAKULATOK KISEGÍTŐ GAZDASÁGAI MÁR MOST TÖBB MINT 15 kg. HÚST ÉS 20 kg. ZÖLD-SÉGET ÁLLÍTANAK ELŐ EGY FŐRE KIS RÁFORDÍTÁS MELLETT.

A KÖVETKEZŐKBEN KÖZÖLT CIKKBEN A. JERMAKOV VEZÉRŐRNAGY ARRÓL TÁJÉKOZTAT, HOGYAN FEJLŐDNEK A KISEGÍTŐ GAZDASÁGOK A KÖZPONTI HADSEREGCSOPORT EGYSÉGEINÉL, ALEGYSÉGEINÉL ÉS INTÉZETEINÉL.

A központi hadseregcsoport csapatainak kisegítő gazdaságaiban az utóbbi időben jelentősen nő a mezőgazdasági termékek előállítására. Folytatódik az anyagi és takarmánybázis fejlesztése. Nő az állat- és baromfiállomány.

A hadseregcsoporthoz a kisegítő gazdaságok fejlődése jelentős. Az átalakítás eszméi által vezérelt hadtáptisztek azonban folytatják azok tevékenységének elemzését és arra a következtetésre jutottak, hogy a mezőgazdasági termékek előállításának további növelését mindenképp komplex kisegítő gazdaságok létrehozásának útján lehet elérni.

Ebben a vonatkozásban hatalmas szervezői munkát végeztek. A munkában részt vettek a hadtáp politikai osztály beosztottai, valamint a helyi párt- és komszomol szervezetek. Fontos, hogy a parancsnokok, a politikai munkások, a hadtápszakemberek megértessék a továbbhaladás szükségességét, aktívan irányítsák a komplex gazdaságok létrehozása és korszerűsítése útjainak keresését.

A problémák száma magától értetődően sok volt: építőanyagokat is kellett biztosítani, szakembereket is kellett keresni és az intenzív technológiákat is ki kellett dolgozni. A munka azonban eredménnyel fejeződött be.

Napjainkban ezekben a komplex gazdaságokban sertést, marhát tartanak, baromfi-húst, tojást állítanak elő, az üvegházakban, melegágyakban konyhakerti növényeket és zöldsézelékeket, a gyakorlóterek földjein pedig állattakarmányt természetnek, fejlődik a halgazdálkodás is. Ez lehetővé teszi az egységek személyi állományának mezőgazdasági termékekkel való jobb ellátását.

Tanulságosan szervezték meg a kisegítő gazdaságot annál az alakulatnál, ahol B. Kimpajev tiszt szolgál. Javaslatára házilag helyreállították az elhagyott épületet és ebben sertésólat, takarmányos konyhát rendeztek be, a szomszédos részben malacokat tartanak. Híztlásuk után azokat levágták, az adóságot kifizették, a jövedelmen bikaborjakat, üszőborjakat és baromfit vásároltak. Felszántottak 0,5 ha területű ugart és egy nagyon szép konyhakertet alakítottak ki. Az alakulat földjein hozzáláttak a fű kaszálásához. Haltenyésztésre és tartásra halastavat építettek, létrehoztak négy, összesen 700 m² alapterületű üvegházat. 1986-ban a kisegítő gazdaság 26 t húst, ebből 5 t baromfi-húst, 35 t zöldséget és zöldsézeléket, 74 ezer darab tojást adott.

Lendületesen fejlődik annak az alakulatnak a kisegítő gazdasága, ahol A. Zaikin őrnagy teljesít szolgálatot. Itt több mint 200 sertést, 37 szarvasmarhát, (a fele - fejőstehén), 475 tojótyúkot tartanak, az 500 m² területű üvegházban és a konyhakertben zöldséget és zöldsézeléket természetnek, saját takarmánybázist hoztak létre. És ilyen gazdaságból a hadseregnek nemcsak egy néhány van.

A hadtáptisztek, különösen a magasabbegység- és egységparancsnok hadtáphelyettesek nagyon jól tudják, hogy a komplex kisegítő gazdaságok létrehozásához konkrét és célirányos munkára van szükség. Magától értetődően, ebben a fontos kérdésben a vezetőszerep az egységparancsnok hadtáphelyetteseké. Ennek éppen ők a fő szervezői. A hozzáértő, kulturált irányításnak eredményeképpen sok kollektíva ért el kiváló eredményeket. Így pl. V. Litvinenko, V. Sziverszkij, A. Zaikin tisztek egy főre számítva 20-25 kg hús, 25-30 kg zöldség és zöldsézelék terméshozamot értek el. Ők hatékonyan alkalmazták az élenjáró tapasztalatokat, meghonosítják a gépesítést.

A helyzet azonban korántsem ilyen minden gazdaságban. Az élenjárók és a lemaradtak között még nagy a szakadék. A hátul kullogókhoz tartoznak azok a gazdaságok, amelyeket a Guszev, I. Jelkibajev, M. Panjuhin, N. Budnyik, I. Katanec tisztek irányítanak. Itt a kisegítő gazdaságokat rosszul, felelőtlenül irányítják. Egy főre csak 6-7 kg hús és 7-8 kg zöldsézelék jut. Az elemzés azt mutatja, hogy a felsorolt egységek hadtáptiszteinek ismeretei alacsonyak és azok nem rendelkeznek megfelelő jártassággal a kisegítő gazdaságok irányítását illetően. Meg kell mondani, hogy őket a törvény minden szigorúval felelősségre vonták az ügyek állásáért. Felelősségre vonták nemcsak a hadtáp szolgálati ágak tisztjeit, hanem a parancsnokokat és a politikai munkásokat is. A katonai gazdasági szakemberek segítségére minden alakulatnál módszertani ajánlásokat dolgoztak ki.

Úgy gondoljuk, hogy ezen fontos kérdéssel kapcsolatosan vannak hiányosságok még a hadtáp katonai főiskolákon is. A hadtáp tisztiskolák és a Katonai Hadtáp és Közlekedési Akadémia kiképzési tervei sajnos kevés időt biztosítanak a kisegítő gazdaságok vezetésének tanulmányozására.

Röviden szeretnék foglalkozni a gazdaságok komplex fejlesztésének azon kérdéseivel, amelyek a mi viszonyaink között a legperspektivikusabbak.

Az állattenyésztésben a fő erő kifejtését a sertéshús termelésre irányítjuk. A hústermelés növelése lehetőségeinek részletes elemzése és tanulmányozása azonban azt mutatja, hogy annak jelentős növekedését csak a sertéstenyésztés útján elérni nem lehetséges, nagy lesz a takarmányhiány. Ezért mi irányt vettünk a szarvasmarha tartására is. Felhasználva erre a célra minden természetes legelőt minden kisegítő gazdaságnál ajánlatos 20-35 tehenet és borjút tartani. A borjak a gulya szaporítását szolgálják. 16-18 hónap alatt az állatok elérik a 400-500 kg élősúlyt. Megfontoltan végzik az állatállomány növelését annál az önálló ellátó zászlóaljnál, ahol A. Hovanov tiszt szolgál. Ez a zászlóalj jelenleg 27 tehénrel és 20 bikaborjúval rendelkezik.

Jellemző, hogy ebben a kisegítő gazdaságban a termékeket főleg a természetes takarmány legelőkről, többek között a gyakorlóterekről, valamint az ételhulladék gyűjtés útján nyert olcsó takarmányok felhasználásának útján állítják elő. Kiszolgálás előtt azokat aprítják, darálják és feltétlenül gőzölik. Minden egyes kilogrammot jó gazdához méltóan használnak fel. A célirányos szervezői munka eredményeképpen itt a marhahús termelést háromszorosára tervezik növelni.

Egyes gazdaságokban kacsákat tartanak, amelyeknek súlya, a takarmányozás helyes megszervezése esetén, már a harmadik hónapban eléri a 2-3 kg-ot. Annál az alakulatnál, ahol B. Kimpajev szolgál, minden hónapban több mint 5 t baromfihúst állítanak elő. A tartás és a takarmányozás főképpen ketrecekben v. kisebb helyiségekben történik. Feltétlenül korlátozzák a mozgást, szabályozzák a világítást. Ilyen viszonyok között a baromfi súlya gyorsabban szaporodik. Takarmányozásra őrölt szemestakarmány keveréket használnak, jó minőségű ételhulladék hozzáadással (fele-fele arányban). A baromfitenyésztés más katonai kollektíváknál is egyre jobban terjed.

1987-ig a vágásokat a helyi szervezetekhez tartozó vágóhidakon és húskombinátorokon végezték. Ez az állatok szállításával, a munkabér fizetéssel kapcsolatosan bizonyos nehézségekkel járt. A kiadások alapos mérlegelése és számítások végzése után mi arra a következtetésre jutottunk, hogy a helyőrségekben vágótereket kell építeni. A számítások szerint az állatok szállítási, levágása után keletkezett hulladékok összegyűjtés ideje csökkenésének, az üzemanyag takarításnak következtében az építési költségek hamar megtérülnek.

A növénytermesztésben az üvegházakban és konyhakertekben történő zöldség és zöldsézfélék termelése a cél. Ahhoz, hogy a katona asztalán egész évben legyen zöldség, kaprot, retket, salátát, zöldhagymát kell termelni folyamatosan. Ez lehetővé teszi azt, hogy egy év folyamán egy területről többször takarítsunk be termést. A tapasztalat azt bizonyítja, hogy szabadföldben az uborka nem biztosít folyamatos termést, egy paradicsom bokorról pedig 4-6 kg termést lehet betakarítani.

Az üvegházakat télen főleg a korai zöldségek termelésére kell felhasználni. A terület racionálisabb kihasználásának céljából a termelést az alábbiak szerint kell megszervezni: decembertől-márciusig: zöldhagyma, kapor, petrezselyem, saláta; márciustól-júliusig: uborka és részben zöldség is; augusztustól-decemberig pedig csak paradicsom, kisebb ágyakban pedig kapor és petrezselyem. Azoknál az alakulatoknál, ahol v. Sziverszkij, b. Zolin, V. Marczenkov tisztek szolgálnak 25-30 kg zöldséget termelnek egy főre.

Egy néhány szót a haltenyésztésről. Mi a haltenyésztésnek nagy jelentőséget tulajdonítunk. Meg kell mondani, hogy azzal kapcsolatosan az utóbbi időben tettünk keveset. A személyi állomány ellátására az egységek állandóan sós halat, nyáron pedig hal-

konzerveket és részben friss halat kaptak, azt a helyi szállítók legfeljebb csak kéthavonta biztosították számunkra. Ezért született az a döntés, hogy saját halastavak építése és a haltenyésztés megszervezése útján javítani kell az egységek halellátását.

Akadtak kételkedők, akik azt bizonygatták, hogy ez vesződséggel jár, vagy befektetést igénylő dolog. A hadseregcsoport hadtáp vezetősége azonban nem osztotta az ő nézeteiket. A szakemberek elkészítették a terveket, a kérdéssel kapcsolatosan bátran kezdeményeztek. Akadtak lelkesedők, akik elsőnek építettek halastavakat, bebizonyították azok szükségességét és hatékonyságát.

A hadseregcsoportnál a haltenyésztés tervszerűvé lett és ennek eredményeképpen lényegesen javult a személyi állomány friss hallal való ellátása.

Jelenleg több mint 30 ilyen halastavunk van. A halastavak szélessége 10 m, hossza 30, mélysége pedig 2 m legyen. Kisebb létszámú alakulatok részére nem kell ennyi halastavat építeni. Az oxigén ellátására minden halastavat el kell látni kompresszorral.

Azoknál az alakulatoknál, ahol halastavak vannak, élőhalat havonta egyszer-kétszer szállítanak, azt csak egy néhány napig tartják és naponta adják ki étkezésre. Ennek eredményeképpen csökkentek a szállítási költségek. A halastavakat felhasználják halszaporításra is, aminek érdekében állandóan vásárolnak szaporító anyagot.

A kisegítő gazdaságok hatékony irányításának szempontjából igen nagy jelentőséggel bír a mezőgazdasági végzettséggel rendelkező szakemberek kiválasztása. Annak az alakulatnak a kisegítő gazdaságában pl. ahol V. Szemin tiszt szolgál dolgozik D. Poszfe lov közkatona, aki szüleitől örökölte a mezőgazdasághoz való vonzódást. Poszfe lov apja és anyja tudományos munkatársak és a szelekció problémáival foglalkoznak. Folytatva a családi tradíciót, Dimitrij még az iskolában elkötelezte magát a biológiával, részt vett az ifjú természetbarátok összoroszországi versenyén. A hadseregben folytatta kedvenc tárgyával való foglalkozást. Az általa gondozott üvegházban a paradicsom bokrok elérik a két méter magasságot, és mindegyiken 50–70 termés van. Sz. Csuvaszov a bevonulás előtt végezte el az állategészségügyi technikumot és egy kolhozban dolgozott. Az állatok gondos ápolásának és a jó hozzáállásnak következtében az alakulatnál jó a sertésszaporulat és minimális az elhullás.

Tudott dolog, hogy az ember szeret dicsekedni. A kisegítő gazdaságokban sok kezdeményező, tanult ember dolgozik. Munkájukat feltétlenül értékelni, jó körülményeket kell teremteni részükre. Ez így helyénvaló. A harcosok részére pihenőszobák vannak berendezve. Azoknak mindegyikében vannak újságok, televízió, rádió. Az elismerések különböző formáit alkalmazzuk. A kisegítő gazdaságok munkájában részt vevő katonák premizálására pl. felhasználjuk a tervszerű élelmezésre leadott élelmiszerekért kapott összeg egy százalékát. Korábban a hadseregcsoportnál az elismerésnek ezt a módját nem alkalmaztuk.

Új pl. az is, hogy a tervszerű ellátásra és a begyűjtő szerveknek leadott élelmiszerekért kapott összegnek 75%-át hozzáírjuk az alakulat pénzalapjához. Ez lehetővé teszi a kisegítő gazdaságok anyagi - technikai bázisának korszerűsítését, a keveréktakarmány helyi szervektől való beszerzését, valamint az üvegházak, a sertés-, marha- és baromfiustállókon rekonstrukciójának elvégzését. Ezen probléma helyes megoldása magában rejti a komplex kisegítő gazdaságok továbbfejlesztésének tartalékait.

A hadseregcsoporthoz tartozó egységeinél sokat teszünk annak érdekében, hogy kihasználhassuk a kisegítő gazdaságok munkája megszervezésével és javításával kapcsolatos összes lehetőséget. Ez a terület társadalmi ellenőrzés alatt áll és ennek eredményeképpen évről évre javul. Ennek így is kell lennie. Hiszen a kisegítő gazdaságok felbecsülhetetlen szerepet játszanak a harcosok életkörülményeinek javításában, a személyi állomány élelmiszerellátásának megszervezésében gyakorlatokon, tábori viszonyok között, ünnepnapokon, hozzájárul az állami készletek jelentős pótlásához.